

Mezitím se už dívky vrátily na břeh, osušily se a lehly si na ostrohu jedna vedle druhé na slunce. Projít onou ordálií opravdu znamenalo něco jako překonat skrytý útes, ale už to má za sebou, po vlnobití bezpečně přistál v klidné chráněné laguně. Další reminiscence, tentokrát na Gauguina: hnědé prsy a Rajská zahrada. Bylo zvláštní, jak Coëtminais a zdejší způsob života tak přirozeně vyvolávaly dojmy a pocity mýtu a bezčasí. Něčeho nesoučasného. A pak se dostavil ještě jeden zážitek tohoto druhu. Dívky se postavily. Zřejmě došly ohledně cudnosti a její ceny v očích starého muže k nějakému rozhodnutí, protože se k nim vracely, tak jak byly, a své věci nesly v ruce. Postrádaly teď svršky, které by jim dodávaly sebevědomí, ale zato se vyznačovaly jakousi strojenou a nepravděpodobnou lhostejností a nedbalostí lidí na nudistické pláži.

„Héj, my máme hlad,“ zavolala Bláznivka.

Ochlupení měla nabarveno stejně jako vlasy na temněrudo. Nahá vypadala ještě více jako nějaké odložené dítě. Dívky klečely ve slunci a rozbalovaly košíky, zatímco David pomáhal Breasleymu přesunout se blíže k okraji stínu. Gauguin zmizel, vystřídal ho Manet.

Během jídla se nahá těla dívek brzy stala čímsi přirozeným. Zdálo se také, že jejich nahota starého muže nějak uklidnila. Nepoužíval už oplzlosti, ale vyzářoval jakousi tichou pohanskou spokojeností. Vynikající francouzský chléb, tácky s dobrůtkami, které dívky přivezly z Plélanu... ale žádné víno, starý pán pil minerálku a dívky mléko, jen pro Davida tu byla láhev piva. Bláznivka seděla s nohama zkříženými. Bylo na ní něco - snad právě ten exotický účes a hnědost jejího opáleného těla - negerského, divošského, hermafroditického. Psychologicky stále v Davidovi vzbuzovala jakýsi odpor, nedovedl to přesně vyjádřit... objevil-li u Myšky zřetelný prvek inteligentní laskavosti, z téhle měl velice silný pocit nezodpovědnosti, bezradnosti, ba zvrácenosti. Ačkoli nedělala žádné narážky či vtípky,

měl dojem, že sexuální asociace, které byly nyní nasnadě, ji vzrušují a baví. Ostatním se snad její chování mohlo zdát „civilizované“, ne však Davidovi: nepřilíš úspěšně zakrývala jakousi protřelost, mazanost. Nešlo tu samozřejmě o žádné morální zábrany, ale o narážku na to, že ona ví, že David něco dostává a nic za to nedává; a to korespondovalo s jeho pocitem, že i u ní se bude muset nějak osvědčit. Ještě stále jí byla jeho přítomnost v něčem nepříjemná. Nedokázal si představit, co ještě na ní má poznat, když nechá stranou její falešnou sentimentalitu, z níž skoro nevycházela, módně povrchní narcismus a životní styl, který zřetelně zakrýval životní prohrus. Připadalo mu, že tahle na klidné vyrovnanosti a upřímnosti té druhé jen parazituje; její jediná ctnost zřejmě spočívala v tom, že tu byla tolerována.

A snad ho odpuzovala i fyzickým kontrastem. Myška, i když byla štíhlá, měla postavu daleko víc ženskou. Dlouhé nohy a přitažlivě pevná a malá ňadra. Seděla naproti Davidovi, opírajíc se rukou, nohy pokrčené na stranu. Prohlédl si její tělo, když se otočila, aby něco podala, a když věděl, že úhel jeho pohledu nemůže vzbudit pozornost. Hovořili o tématech dosti banálních, a tu se Davidovi do duše znovu vplížilo pokušení nevěry - ne že by to byla nějaká úvaha o její aktuální možnosti, ale kdyby býval nebyl ženatý, kdyby Běta... takřkajíc, kdyby Běta občas neměla nějakou tu chybičku, semtam ho nebodla nedostatkem porozumění, svou až přesřilíš světskou praktičností, kterou by tato přitažlivě chladná a upřímná paní situace při své inteligenci (zjišťoval u ní totiž něco, k čemu ve svém vlastním malování sám směřoval, určitou odtažitost a současně i věcnost) nikdy neprojevila či alespoň by jí v žádném případě nezneužívala. Ne že by si už nepřál, aby tu Běta byla s ním, že by se netěšil na onen společný pobyt ve Francii bez dětí, který si naplánovali po jeho cestě do Coëtminais (bylo v tom i Bětino tiché svolení mít ještě jedno - třetí - dítě,

syna, kterého si oba přáli), bylo to jen lákavé, pokušitel-
ské. Jen to, že by člověk snad mohl, kdyby nebyl tím,
kým je, a kdyby dostal nějakou nabídku - to jest, byla tu
bezpečná nemožnost, která se ani zdaleka nepodobala
pravděpodobnosti.

Dívčino tělo v záři slunce bronzově opalizovalo, ve
stínu pak působilo matněji, ale měkčeji. Bradavky, linie
důlků v podpaždí. Jizva vyhojeného zranění na jednom
z nártů. Jak jí schnuly pšeničné vlasy, trochu zcuchané,
zanedbané; její štíhlost, jemnost dívky z quattrocenta;
šaty a dlouhé sukně, které nosila, byly matoucí: kontra-
stovaly s jakousi živočišností, s hnízdečkem ochlupení
mezi jejíma nohama. Seděla bokem k ostatním, tvář
k jezeru, loupala jablko. Čtvrtku podala starému muži,
další nabídla Davidovi. Bylo to gesto čisté a chladné -
a znepokojující.

Bylo nutné, aby Henry měl odpolední klid. Bláznivka
přistoupila a sklopila mu opěradlo křesla. Pak si ke staré-
mu muži klekla a šeptala mu něco do ucha. Natáhl ruku
k jejímu pasu a pomalu ji hladil směrem k paži, pak si ji
přitáhl blíž: sklonila se a dotkla se svými rty jeho.
Popleskal ji po holém zadku. Pak složil ruce na břicho
a ona mu přiložila červený šátek na oči. Pěkně tvarovaná
ústa, růžová bambulka nosu. Dívka se vztyčila a chvíli ho
pozorovala, pak se na ostatní zašklebila.

Myška se na Davida usmála a zamumlala: „Chvilka
volna. Radši bychom měli jít trochu dál, abychom neruši-
li.“

Vstali. Obě dívky sebraly své ručníky a Bláznivka
zalovila v jednom z košíků a vytáhla svou knihu. Přešli
směrem k ostrohu, asi tak třicet yardů, jen aby byli
z doslechu. Dívky rozprostřely své ručníky na zem, lehly
si na břicho nohama směrem k jezeru, hlavy v dlaních.
David si nejprve sedl, pak se opřel o loket asi tak pět
šest stop od nich směrem k lesu. V mysli se mu náhle
vybavila jedna ještě daleko absurdnější reminiscence na
umělecké dílo: dva malí chlapci naslouchají vyprávění

heathu, v jiném světě; přemýšlel o své naprosté jistotě, že vedle ní neleží žádný jiný muž. To, z čeho měl skutečně strach, bylo, že tuto jistotu ztratil. Je to dětinské: je-li on nevěrný, ona může být také. Nemá to logiku. Neodpírali si přece individuální potěšení z jakékoli záliby: z dobrého jídla, z nových šatů, z pěkné výstavy. Dokonce ani neměli nic proti sexuální uvolněnosti u druhých: u svých přátel; byli-li proti něčemu, nechtěli-li něco, pak to bylo právě: mít na tyto věci obecný, neměnný názor, posuzovat je z hlediska morálky. Věrnost byla otázkou vkusu a ta jejich prostě náhodou byla s jejich vkusem ve shodě. Tak jako se lidé shodují ohledně některých zvyků při jídle či co se látky na záclony týče. Toho, co náhodou máme rádi na stole a v bytě. Takže proč výjimky z tohoto pravidla? Proč si odepírat zkušenost, kterou umělecká duše starého malíře vždy vítala, proč mu trochu té jeho celoživotní zátěže neubrat? Urvi, co můžeš. A vždyť jde o tak málo: trochu horkosti, přilnutí, krátký vstup do druhého těla. Jedno malé uvolnění. Ale hrůznost následku: jak rozsáhlé je zničení toho, co člověk pečlivě budoval.

Zastavili se před druhou brankou na konci sadu. Za ní se rýsoval lesní průsek.

Vyhrkla: „Je to moje vina. Já...“

„Co?“

„Ty pohádky. O spících princeznách.“

„Oni mohli žít spolu. Po tom.“

Pomyslel si však: nevyužil by pořádný a slušný princ příležitosti jen proto, že by nemohli? Čekala a neříkala nic - nebo vlastně všechno. Teď už žádné šňůrky a mašličky. Jestli chceš...

Měl za to, že to bude velmi krátké, ale jakmile našel její rty a pocítil její tělo a její paže ho objaly, naděje na krátký dotek byla tatam. A velice brzy byla pryč i naděje, že půjde o něco jiného než o erotiku. Žádala si ho jak fyzicky, tak citově, a i jeho touha se zoufale dožadovala obojího. Opřeli se o branku, její tělo přilnulo

k jeho. Cítil tlak jejích boků, její jazyk, vše, co v názna-
ku nabízel a neodpíral. To ona to ukončila. Prudce
odtrhla své rty od jeho rtů a obrátila se tváří k jeho
rameni. Jejich těla se k sobě dále tiskla. Políbil ji do
vlasů. Zůstali tak, v tichu, snad celou minutu. Párkrát ji
jemně poklepal na záda; zíral do noci a do lesa; viděl
sám sebe, jak tam stojí, jako někoho jiného, v jiném
životě. Nakonec se mu jemně vyvinula a otočila se
k brance, zády k němu, s hlavou sklopenou. Objal ji
kolem ramenou, trochu si ji přitáhl a opět políbil do
vlasů.

„Promiň.“

„Já jsem to chtěla.“

„Nejen tohle. Všechno.“

„Je to všechno lež, vid? A přece to existuje,“ řekla.

„Ano.“

Pak bylo ticho.

„Celou tu dobu, co jsme mluvili, jsem myslela na to,
že kdyby se chtěl se mnou vyspat, řeknu ano, a to všechno
vyřeší. A bude to. Vypadalo to tak jednoduše.“

„Kéž by to mohlo být tak jednoduché.“

„Těch kéž by je trochu moc.“ Zúžil své objetí, přitáhl
si ji ještě blíž. „Taková ironie. Čteme si o Tristanovi
a Isoldě. Jak leží v lese a mezi nimi meč. Jak směšní
a blázniví byli ti lidi ve středověku. Všechny ty nesmysly
o zdrženlivosti, cudnosti. A pak...“

Odtáhla se a stoupla si ke sloupu branky, asi tak čtyři
pět stop od něj.

„Prosím tě, neplač.“

„Už je dobře, Davide. Jen mě chvilku nech.“ A pak:
„A nic neříkej, prosím tě, já to chápu.“

Hledal slova, ale žádná nenacházel; nebo spíše žádná,
která by mu pomohla něco vysvětlit. Opět měl pocit,
jako by ho něco vymrštilo kupředu, za sexus, za pouta
přitažlivosti, kde člověk žije okamžikem, zábleskem, jak
řekla... a tu mu před očima vyvstala jedna konfigurace,
kterou kdysi zkoumal, centrální část té samé Pisanellovy

fresky, ne snad toho největšího, ale možná nejznepokoji-
vějšího a nejtajemnějšího díla v celém evropském umění,
o němž náhodou v rozhovoru se starým malířem padla
toho večera zmínka: ten zvláště odvrácený a bloudící
zrak svatého patrona rytířů, ten neúprosně záštiplný
pohled princezny dané v oběť, již mu bylo zachránit.
Teď najednou dostala Bětinu tvář. Objevoval významy,
které tam předtím nikdy neviděl.

Štíhlá postava dívky, které připadla úloha draka, se
otočila, na tváři drobný úsměv. Podala mu ruku.

„Budeme dělat, jako že se nic nestalo?“

Vzal ji za ruku a vykročili směrem k domu.

Zašeptal: „Rád bych ti toho tolik řekl.“

„Já vím.“

Stiskla mu ruku: ale prosím tě, ne. Po pár krocích se
jejich prsty propletly a ruce se sevřely a nevolnily stisk,
jako by je někdo od sebe odtrhoval a ony se nesměly roz-
dělit; a také jako by tyto ruce věděly, jací hlupáci jsou
tihle smrtelníci, či alespoň jak hloupé jsou jejich smrtel-
né záměry a slova. Opět ji viděl obnaženou, všechny
úhly a křivky jejího těla ležícího na trávě, cítil její rty, jak
se mu vydaly. Past manželství, v němž fyzický kontakt je
součástí citového vztahu, důvěrně známé rodinné situa-
ce, hry, bezpečí oboustranně sdílené umělecké a vědec-
ké práce; David už dávno zapomněl, co je to divoká
nevědomost, zoufalá touha poznat. Dát. Odevzdat se.

Musel jí pustit ruku, aby mohla otevřít a zase zavřít
branku mezi sadem a dvorem. Zapadnutí zámku vydalo
slabý kovový zvuk a někde na druhé straně se před
domem rozštěkal Macmillan. Zase ji vzal za ruku. Tíše
přešli kolem ateliéru, severním oknem zahlédl dlouhý
černý stín nedokončeného plátna s karnevalovou scénou,
jak si spí na svém stojanu. Zahrada a neustálý štěkot
neurotického psa. Došli k domu, stále beze slov, vešli
dovnitř. Pustila jeho ruku a sundala si holínky. Slabě
k nim dosahovalo světlo lampy z horní chodby. Na-
rovnala se a on hledal ve stínu její oči.

Řekl: „Nic to nevyřeší, ale prosím tě, dovol mi jít k tobě.“

Dlouhou chvíli na něj pohlížela, pak sklopila oči a zavrtěla hlavou.

„Proč ne?“

„Bludní rytíři si svlékat brnění nesmějí.“

„I když se jim falešně leskne?“

„To jsem neřekla.“

„Abychom vyhnali zlého ducha.“

„Já nechci, aby ode mě odešel.“

Vyslovil jen to, co se venku cestou k domu zdálo být jasné beze slov; říkalo to ono strnulé propletení jejich prstů, křičelo to ticho kolem nich. Těla znamenají více než slova, tato chvíle je více než všechny zítřky.

Vyhrkl: „Víš, není to jen...“

„I proto.“

Ještě stále hledal nějakou skulinu, možnost, důvod.

„To proto, že jsem zaváhal?“

Zavrtěla hlavou, pak se mu podívala do očí. „Nikdy na tebe nezapomenu. A na tyhle dva dny.“

Náhle k němu přikročila a uchopila jeho ruce, aby zabránila jeho snaze obejmout ji. Ucítil rychlý dotek jejích rtů na svých a vzápětí už odcházela pryč od něj směrem ke schodům. Došla k nim, na zlomek vteřiny se zarazila, když si všimla, že jde za ní, ale pak zamířila nahoru. Kolem dveří Henryho pokoje a dále po chodbě. Neohlédla se, ale musela za svými zády slyšet jeho kroky. Zastavila se před dveřmi do jeho ložnice, ale neo-
točila se.

„Jen mi dovol, abych tě na chvílku obejmul.“

„Pak by to bylo ještě horší.“

„Ale vždyť ani ne před hodinou jsi přece...“

„To bylo s někým jiným. A já taky byla někdo jiný.“

„Možná ti dva měli pravdu.“

Podívala se chodbou směrem ke svému pokoji.

„Davide, kde budeš zítra touhle dobou?“

„Já hrozně moc chci jít k tobě.“

„Jen abys vykonal skutek milosrdenství.“

„Protože tě chci.“

„Zapíchat si a zapomenout, to chceš?“

Nastalo bolestné, uražené ticho. Pak zašeptal: „Proč tak surově?“

„Protože nesmíme být suroví jako zvířata.“

„Pak by bylo všechno jinak.“

„Bylo by to horší. Nešlo by to zapomenout.“

„Víš, nedorozumění, to jsou hlavně slova. Jen chci tohle z tebe sundat a...“

Na prchavý okamžik si pomyslel, že našel patřičné slovo. Něco v ní stále ještě bylo na vahách. Ona soudnosti zbavující blízkost, ta tichá spolovina všeho kolem nich - jen pár kroků, zuřivě servat šaty ve tmě, klesnout, poznat, vlastnit, uvolnit se.

Neotočila se, ale zvedla ruku a na kratičký okamžik stiskla jeho pravicí na svém rameni. Pak šla pryč. Šeptal její jméno v jakémsi nevěřicím zoufalství. Nezastavila se však a on se cítil jako přimrazený, neschopen pohybu, jak ve smrtelné křeči. Sledoval ji, jak vchází do svého pokoje; dveře se zavřely a on tu zůstal v mučivé a zoufalé marnosti sám - člověk, který došel k závažnému rozhodnutí, jen proto, aby bylo šmahem odmítnuto. Vešel do svého pokoje a stál tam v temnotě ve vzteku ze zmarněné šance; staré zrcadlo ve zlaceném rámu odráželo stín jeho postavy: přízrak, ne-člověk. Hrůza byla v tom, že ho to stále ještě hnalo kupředu, stále překypoval city, stále si vše uvědomoval: tak jako existují vzácné psychické jevy, o nichž čteme, představujeme si je, ale když konečně nastanou, tak je neprožíváme. Pro jednu část jeho bytosti - pro tu, která se již nyní zoufale snažila vše bagatelizovat a zbavit významu - to bylo pouze zvrácené odmítnutí; pro tu druhou to znamenalo bolestnou a zdrucující ztrátu, pocit, že je rozštěpen, sražen, nekonečně ponížěn a... podveden. Toužil celou svou bytostí - teď už bylo pozdě -, byl však nesnesitelně ocejchován něčím, co neexistovalo, zmučen citem tak předpotopním a hlou-